

Den **Uvildige**
Konsulentordning
på Handicapområdet

Denne guide henvender sig til dig, der ønsker en kortfattet introduktion til servicelovens § 112 og 113 om hjælpemidler og forbrugsgoder.

Guiden er del af en serie, som udbygges løbende med guider på andre områder. Find flere guider på www.dukh.dk

Værd at vide om:

Hjælpemidler & forbrugsgoder

Januar 2020

Serviceovens §112: Hjælpemidler - de vigtigste regler

Personkreds/betingelser

Du kan få hjælpemidler, hvis du har et varigt fysisk eller psykisk handicap, som hjælpemidlerne kan afhjælpe, eller hvis hjælpemidlerne kan gøre din hverdag eller dit arbejdsliv væsentligt lettere. Der ydes kun hjælp til det bedst egnede og billigste hjælpemiddel.

Frit valg af leverandør

Du kan som udgangspunkt selv vælge, hvilken leverandør du vil have hjælpemiddel fra. Støtten ydes efter regning fra den leverandør, du vælger. Du kan højst få det beløb, der svarer til prisen på det hjælpemiddel, som kommunen vurderer er det billigst og bedst egnede. Desuden er det en betingelse, at det af dig valgte hjælpemiddel kan godkendes af kommunen. Det frie valg af leverandør gælder ikke, hvis kommunen kan stille et hjælpemiddel til rådighed, der er fuldstændig identisk med det ønskede hjælpemiddel.

Leverandøraftaler

Kommunen har desuden ret til at indgå aftaler med bestemte leverandører. Hvis du ønsker et hjælpemiddel fra en anden end kommunens leverandør, har du ret til det - såfremt de to hjælpemidler ikke er fuldstændigt identiske. Når du vælger egen leverandør, kan du kun få refunderet det beløb, som kommunen kunne have fået hjælpemidlet til hos deres leverandør.

Driftsudgifter/vedligeholdelse/reparation

Du kan få betalt det fulde beløb til reparation og udskiftning af dit hjælpemiddel efter behov, men ikke udgifter forbundet med drift/vedligeholdelse. Hvis du har benyttet dig af retten til frit valg af hjælpemiddel, og

det medfører ekstraordinært hyppige eller dyre reparationer/udskiftninger, skal du selv betale udgifterne hertil.

Anvendelse af overskud

Hvis du selv har lagt penge til og købt et dyrere hjælpemiddel, kan du i nogle tilfælde få den del, der svarer til din egenbetaling, tilbage ved tilbagelevering af hjælpemidlet. Dog bliver der fratrukket et beløb for den værdiforringelse, der følger af brugen af hjælpemidlet.

Sektoransvar

Du skal være opmærksom på, at hjælpemidler til f.eks. behandling, i forbindelse med uddannelse eller arbejde bevilges efter anden lovgivning og af andre afdelinger end socialforvaltningen. Hjælpemidler til behandling bevilges via sygehuset, hjælpemidler til brug under uddannelse bevilges via uddannelsesinstitutionen og hjælpemidler til arbejde bevilges via jobcentret.

Tro og love-erklæringer

Ved udskiftning af hjælpemiddel *skal* kommunen anvende en tro og love-erklæring, hvis forholdene i al væsentlighed er uændrede siden sidste ansøgning. Det betyder, at kommunen ikke må indhente nye oplysninger. Der *kan* også anvende tro og love-erklæring i sager om reparation af hjælpemidler.

Ferie

Du kan tage dine hjælpemidler med til udlandet ved kortvarige ophold (uanset formål) i op til en måned. Herudover kan du søge kommunen om at tage dem med ved længere ophold.

Serviceovens §113: Forbrugsgoder - de vigtigste regler

Definition

Forbrugsgoder er produkter, som er fremstillet og forhandles bredt til sædvanligt forbrug overfor den almindelige befolkning. Udover hjælpemidlerne er der også situationer, hvor et almindeligt forbrugsgode kan afhjælpe følgerne af et handicap eller gøre hverdagen lettere. I de tilfælde kan der søges om støtte efter serviceovens § 113.

Du kan ikke få hjælp til forbrugsgoder, som indgår i sædvanligt indbo. Almindelige stole,

borde, senge, telefoner, TV-apparater er eksempler på forbrugsgoder, som anses for at indgå i sædvanligt indbo.

Anskaffelse, drift, udskiftning og reparation

Du kan kun få hjælp til forbrugsgoder, hvis udgiften overstiger 500 kr. Hvis der er behov for flere forbrugsgoder samtidigt, så er det den samlede udgift, der gælder i forhold til grænsen på 500 kroner.

Det er vigtigt at være opmærksom på, at reglerne om forbrugsgoder adskiller sig væsentligt fra reglerne om hjælpemidler. Det er ikke alle tilfælde, hvor kommunen betaler den fulde anskaffelsesudgift eller dækker hele udgiften til reparation.

I hovedtræk er der fire forskellige situationer, når det gælder anskaffelse og reparation af forbrugsgoder. Det er afgørende, om dit for-

brugsgode er almindeligt, har været dyrere end almindeligt, er monteret med en særlig indretning eller udelukkende fungerer som et hjælpemiddel for at kompensere for dit handicap.

På skemaet herunder kan du få en oversigt over de regler, der gælder for de forskellige situationer, når det gælder anskaffelse, reparation og udskiftning.

Forbrugsgoder § 113 - anskaffelse, reparation og udskiftning

Situation	Anskaffelse	Reparation	Udskiftning
Almindeligt forbrugsgode.	Kommunen yder støtte til halvdelen af prisen på et almindeligt standardprodukt af den pågældende art.*	Du skal selv betale udgifter til reparation.	Du skal selv betale for en udskiftning.
Hvis det pga. dit handicap er nødvendigt med et forbrugsgode dyrere end normalt.	Kommunen betaler 50% af det almindelige standardprodukt samt merudgiften til det dyrere produkt.	Kommunen betaler halvdelen af den samlede udgift til reparation.	Kommunen betaler, hvad der svarer til merudgiften - forskellen mellem standardproduktet og det dyrere produkt.
Hvis det pga. dit handicap er nødvendigt med et forbrugsgode, der har særlig indretning.	Kommunen betaler 50% af det almindelige standardprodukt samt merudgiften til den særlige indretning.	Kommunen betaler hele udgiften til reparation, men kun af den del af udgiften, der har med den særlige indretning at gøre.	Kommunen betaler, hvad der svarer til merudgiften - udgiften til den særlige indretning.
Hvis forbrugsgodet udelukkende fungerer som hjælpemiddel, og du ikke kan anvende det som almindeligt forbrugsgode.	Kommunen betaler den fulde anskaffelsespris på det bedst egnede og billigste produkt.	Kommunen betaler hele udgiften til reparation.	Kommunen betaler det fulde beløb for udskiftning.

* Det er op til kommunen at fastsætte, hvad de betragter som et almindeligt standardprodukt. Et eksempel kan være, at kommunen beregner egenbetalingen ud fra prisen på en almindelig cykel, selvom man ansøger om en håndcykel, der måske er dyrere.

Kommunen skal i hvert enkelte tilfælde vurdere, om dit handicap enten nødvendiggør et forbrugsgode, som er dyrere end standardproduktet, om der er behov for en særlig

indretning, eller om forbrugsgodet alene skal kompensere for dit handicap og derfor kan betragtes som et hjælpemiddel.

Hvordan gør du?

Du skal henvende dig i din kommune for at søge om hjælpemidler eller forbrugsgoder. Kommunen har kompetencen til at træffe afgørelse om hjælpemidler og forbrugsgoder.

Du bør i din ansøgning beskrive, hvordan hjælpemidlet/forbrugsgodet kompenserer for din nedsatte funktionsevne i din hverdag.

Kommunen vil ofte indhente oplysninger om din funktionsevne hos relevante instanser, sygehus, læge, m.v. for at afklare, om du er omfattet af den målgruppe, der er berettiget til hjælpemiddel (eller forbrugsgode).

Vær særlig opmærksom på

- Kommunen giver kun støtte til det bedst og billigst egnede hjælpemiddel m.v.
- Der kan ydes hjælp til hjælpemidler eller forbrugsgoder i en tidsbegrænset periode til borgere med midlertidigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.
- I enkle og entydige sager om hjælpemidler og forbrugsgoder kan kommunen træffe afgørelse på baggrund af tro og love-erklæring.
- Kommunens afgørelse skal træffes ud fra en individuel konkret vurdering og ikke ud fra kommunens fastsatte serviceniveau.
- Du har ret til en skriftlig afgørelse, hvis ikke kommunen bevilger dig nøjagtig det, du har søgt om. Afgørelsen skal rumme oplysninger om lovgrundlaget og give dig en nærmere begrundelse for, hvorfor og hvordan man er nået frem til afgørelsen.
- Du har ret til at blive hørt, inden kommunen træffer en afgørelse baseret på oplysninger, som du ikke kender til, og som kan blive til gunst for dig.
- Sørg for at have en løbende dialog med ergoterapeuten særligt omkring valg af hjælpemiddel.

Hvis du får afslag

- Kan du klage over afgørelsen senest inden 4 uger. Dette skal i så fald ske ved kontakt til den medarbejder, som har truffet afgørelsen. (Det er en fordel, men ikke et krav, at dette sker skriftligt). Hvis kommunen ikke giver dig ret i din klage, skal den inden 4 uger sørge for, at din klage sendes videre til behandling i Ankestyrelsen.

Yderligere rådgivning og oplysninger

Din kommune har pligt til at rådgive dig om dine muligheder, rettigheder og pligter. Har du problemer med at få denne rådgivning, eller er din sag gået i hårdknude, så har du mulighed for at få rådgivning i DUKH.

På retsinformation.dk kan du finde serviceloven med reglerne om hjælpemidler og forbrugsgoder, bekendtgørelsen og vejledningen samt relevante afgørelser fra Ankestyrelsen.

Har du brug for at komme i kontakt med andre i en tilsvarende situation, er der hjælp at hente i en af de mange organisationer på handicapområdet. Nogle af de store organisationer tilbyder også rådgivning til medlemmer. Du kan få et overblik over organisationerne på Danske Handicaporganisationers hjemmeside www.handicap.dk.

Om denne guide

Denne guide er udgivet af DUKH - Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet. Vi er en selvejende institution under Social- og Indenrigsministeriet. Vi giver gratis og uvildig rådgivning om lovgivningen på handicapområdet. Du kan kontakte os telefonisk på 76 30 19 30, via vores hjemmeside: www.dukh.dk